

PAŃSTWOWA KOMISJA WYBORCZA

SPRAWOZDANIE

**Z WYBORÓW UZUPEŁNIAJĄCYCH DO SENATU RZECZYPOSPOLITEJ
POLSKIEJ W OKRĘGU WYBORCZYM NR 13
PRZEPROWADZONYCH W DNIU 21 LIPCA 2024 R.**

Lipiec 2024 r.

Na podstawie art. 278 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721) Państwowa Komisja Wyborcza przedstawia sprawozdanie z wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym nr 13 przeprowadzonych w dniu 21 lipca 2024 r.

I. Zarządzenie i przygotowanie wyborów

1. Na podstawie art. 283 § 1 pkt 2 Kodeksu wyborczego w związku z postanowieniem Marszałka Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 24 kwietnia 2024 r. w sprawie stwierdzenia wygaśnięcia mandatu senatora Krzysztofa Aleksandra Kukuckiego wybory zarządził Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej postanowieniem z dnia 21 maja 2024 r. wyznaczając ich datę na niedzielę 21 lipca 2024 r. Wybory zostały zarządzone w województwie kujawsko-pomorskim, w okręgu wyborczym nr 13 obejmującym obszar powiatów: aleksandrowski, lipnowski, radziejowski, włocławski oraz miasto na prawach powiatu: Włocławek, z siedzibą Okręgowej Komisji Wyborczej w Toruniu. Postanowienie Prezydenta zostało ogłoszone w Dzienniku Ustaw dnia 22 maja 2024 r. poz. 772. Państwowa Komisja Wyborcza podała je do publicznej wiadomości w formie obwieszczenia w dniu 24 maja 2024 r. oraz zamieściła na stronach internetowych pkw.gov.pl oraz wybory.gov.pl.
2. Wybory zostały przygotowane i przeprowadzone na podstawie ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (dział I. Przepisy wstępne i dział IV. Wybory do Senatu (dalej Kodeks wyborczy). Ponadto zgodnie z odesłaniem zawartym w art. 258 – w sprawach nieuregulowanych w dziale IV miały odpowiednie zastosowanie przepisy działu III. Wybory do Sejmu. Przepisy wstępne działu I stosowane były w zakresie: prowadzenia i aktualizacji Centralnego Rejestru Wyborców i spisu wyborców, tworzenia obwodów głosowania oraz wyznaczenia lokali wyborczych dla potrzeb wyborców niepełnosprawnych, powoływania obwodowych komisji wyborczych, sposobu głosowania przez pełnomocnika, korespondencyjnie i przy użyciu nakładek na karty do głosowania wykonanych w alfabecie Braille'a, zasad prowadzenia agitacji wyborczej, finansowania wyborów z budżetu państwa. W wykonywaniu poszczególnych czynności wyborczych stosowane były ponadto przepisy: ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu

informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944-1990 oraz treści tych dokumentów (Dz. U. z 2024 r. 273) w przedmiocie złożenia przez kandydatów na senatora – obywateli polskich urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972 r. oświadczeń dotyczących pracy lub służby w organach bezpieczeństwa państwa lub współpracy z tymi organami w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. (tj. oświadczeń lustracyjnych), ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. 2023 r. poz. 1215) dotyczące finansowania komitetów wyborczych partii politycznych, a także ustawy z dnia 10 maja 2018 r. o ochronie danych osobowych (Dz. U. z 2019 r. poz.1781).

3. Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą nr 269/2024 z dnia 27 maja 2024 r. zarządziła, że w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej XI kadencji stosuje się odpowiednio uchwały Państwowej Komisji Wyborczej dotyczące wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz uchwały:
 - 1) nr 62/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych dotyczących przyjmowania zgłoszeń i rejestracji list kandydatów na posłów i kandydatów na senatora w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. (M.P. poz. 912);
 - 2) nr 63/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie warunków oraz sposobu pomocniczego wykorzystania techniki elektronicznej w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. (M.P. poz. 988);
 - 3) nr 64/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 17 sierpnia 2023 r. w sprawie wytycznych dla obwodowych komisji wyborczych dotyczących sprawdzenia w systemie teleinformatycznym zgodności arytmetycznej danych zawartych w projektach protokołów głosowania i w protokołach

głosowania w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. (M.P. poz. 915);

4) nr 155/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 8 września 2023 r. w sprawie sposobu drukowania kart do głosowania oraz trybu ich przekazania wraz z nakładkami na karty do głosowania sporządzonymi w alfabecie Braille'a obwodowym komisjom wyborczym w kraju w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz w referendum ogólnokrajowym zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. (M.P. poz. 1039);

5) nr 210/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 25 września 2023 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych i obwodowych komisji wyborczych dotyczących sposobu postępowania w sytuacji, gdy na skutek skreśleń kandydatów w wyborach do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w okręgu wyborczym będzie uczestniczyć tylko jeden kandydat (M.P. poz. 1072);

6) nr 227/2023 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 3 października 2023 r. w sprawie wytycznych dla okręgowych komisji wyborczych, dotyczących wykonywania zadań związanych z ustalaniem wyników głosowania i wyników wyborów oraz wyniku referendum, a także trybu i zasad powoływania pełnomocników okręgowych komisji wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej oraz referendum ogólnokrajowym zarządzonych na dzień 15 października 2023 r. (M.P. poz. 1109).

Ponadto uchwałą nr 270/2024 z dnia 27 maja 2024 r. Państwowa Komisja Wyborcza ustaliła wytyczne dla obwodowych komisji wyborczych dotyczące zadań i trybu przygotowania oraz przeprowadzenia głosowania w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

4. Państwowa Komisja Wyborcza podejmowała różnorodne działania w celu zapewnienia sprawnego przygotowania wyborów, w tym m.in. podano

do publicznej wiadomości na stronach internetowych pkw.gov.pl oraz wybory.gov.pl informacje:

- 1) w sprawie wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, w której zawarte były m.in. informacje o tworzeniu komitetów wyborczych, zgłaszaniu kandydatów na senatora, możliwości złożenia wniosku o zmianę miejsca głosowania oraz pobrania zaświadczenia o prawie do głosowania;
- 2) o uprawnieniach wyborców niepełnosprawnych i terminach czynności z tym związanych;

Przygotowano także i udostępniono na stronach internetowych Państwowej Komisji Wyborczej szczegółowe wyjaśnienia o zasadach finansowania kampanii wyborczej oraz o limicie wydatków komitetów wyborczych uczestniczących w wyborach.

5. Wybory przeprowadziły organy wyborcze określone w Kodeksie wyborczym: Państwowa Komisja Wyborcza, Okręgowa Komisja Wyborcza w Toruniu i obwodowe komisje wyborcze. Zgodnie z art. 170 § 2 Kodeksu wyborczego Państwowa Komisja Wyborcza uchwałą nr 274/2024 z dnia 3 czerwca 2024 r. powołała Okręgową Komisję Wyborczą w Toruniu, w celu przeprowadzenia wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej.

W jej skład weszły osoby mające wykształcenie wyższe prawnicze oraz dające rękojmię należytego pełnienia tej funkcji, a funkcję przewodniczącego objął z urzędu Komisarz Wyborczy w Toruniu I.

Obwodowe komisje wyborcze powołali komisarze wyborczy. Z informacji posiadanych przez Państwową Komisję Wyborczą wynika, że powołanie komisji obwodowych odbyło się zgodnie z procedurą przewidywaną w Kodeksie wyborczym i w terminie określonym w kalendarzu wyborczym.

Powołano 375 obwodowych komisji wyborczych, w ich skład weszło 2 899 wyborców. Zgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego komisje powołano spośród kandydatów zgłoszonych przez pełnomocników komitetów wyborczych, a w przypadku uzupełnienia składu komisji spośród wyborców, którzy zgłosili swoje kandydatury właściwemu komisarzowi wyborczemu.

Ostatecznie, po przeprowadzonych losowaniach, największą reprezentację w składach obwodowych komisji miały: Komitet Wyborczy Nowa Lewica – 886 osób (na 933 zgłoszonych), Komitet Wyborczy Wyborców Prawi i Skuteczni – 815 osób (na 879 zgłoszonych), Komitet Wyborczy Konfederacja Nowa Nadzieja – 594 osoby (na 627 zgłoszonych) oraz Komitet Wyborczy POLEXIT – 457 osób (na 480 zgłoszonych).

6. Utworzono łącznie 375 obwodów głosowania. Wśród 375 obwodów było 15 obwodów odrębnych, w tym 5 obwodów w zakładach leczniczych, 9 obwodów w domach pomocy społecznej oraz 1 obwód w zakładzie karnym. W każdej gminie, zgodnie z ustawowymi wymogami, co najmniej 1/2 lokali wyborczych dostosowano do potrzeb osób niepełnosprawnych. Lokali takich było 242, tj. 64,53%. Obwieszczenia o obwodach głosowania zostały rozplakutowane w terminie wynikającym z kalendarza wyborczego. W wielu gminach zapewniono informację o lokalach wyborczych także w inny sposób: w lokalnych środkach przekazu, poprzez wywieszki na klatkach schodowych itp. Informacje o adresach lokali wyborczych były dostępne na stronach internetowych pkw.gov.pl oraz wybory.gov.pl.

7. W trybie ustawowo wymaganym urzędy gmin sporządziły spisy wyborców. Liczba osób uprawnionych do głosowania wyniosła 271 454.

W związku z wyborami 29 wyborców zagłosowało na podstawie zaświadczenia o prawie do głosowania. Zaświadczenia były opatrzone hologramami stanowiącymi specjalne zabezpieczenie ich oryginalności. Spisy wyborców zostały sporządzone prawidłowo.

Państwowa Komisja Wyborcza podkreśla także, iż Okręgowa Komisja Wyborcza w Toruniu, delegatury Krajowego Biura Wyborczego w Toruniu i we Włocławku, a także urzędy gmin starały się zapewnić w różnych formach bieżącą informację na temat zasad udziału w wyborach.

II. Tworzenie komitetów wyborczych, zgłaszanie i rejestracja list kandydatów na posłów

1. Zgodnie z Kodeksem wyborczym czynności wyborcze, w tym zgłaszanie kandydatów na senatorów, mogły wykonywać utworzone w celu udziału w wyborach komitety wyborcze: partii politycznych, koalicji partii politycznych oraz wyborców. Rozpoczęcie działalności przez komitet wyborczy wymaga przyjęcia przez Państwową Komisję Wyborczą zawiadomienia o jego utworzeniu. Zawiadomienie może być dokonane do 48. dnia przed dniem wyborów, tj. w wyborach uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 21 lipca 2024 r. – najpóźniej w dniu 3 czerwca 2024 r. Państwowa Komisja Wyborcza zapewniła zainteresowanym podmiotom informację prawną i warunki organizacyjne do dokonania tej czynności. Od dnia 23 maja 2024 r. dostępna była na stronie internetowej Komisji informacja, w której zawarte były kwestie dotyczące tworzenia komitetów wyborczych, w tym zasady i terminy przyjmowania zawiadomień wraz z wzorami stosowanych dokumentów.

Do Państwowej Komisji Wyborczej wpłynęły zawiadomienia o utworzeniu komitetu wyborczego od 5 podmiotów. Państwowa Komisja Wyborcza przyjęła zawiadomienia 4 komitetów wyborczych, a odmówiła przyjęcia zawiadomienia Komitetu Wyborczego Wyborców Praca i Niepodległość. Na uchwałę Państwowej Komisji Wyborczej odmawiającą przyjęcia zawiadomienia nie wniesiono skargi do Sądu Najwyższego.

Do zgłaszania kandydatów na senatora w wyborach uzupełniających do Senatu w dniu 21 lipca 2024 r. uprawnione były 4 komitety wyborcze: 3 komitety wyborcze partii politycznych i 1 komitet wyborczy wyborców. Były to następujące komitety:

- 1) KOMITET WYBORCZY POLEXIT;
- 2) KOMITET WYBORCZY NOWA LEWICA;
- 3) KOMITET WYBORCZY KONFEDERACJA NOWA NADZIEJA;
- 4) KOMITET WYBORCZY WYBORCÓW PRAWI I SKUTECZNI.

2. W terminie do dnia 12 czerwca 2024 r. do godz. 16.00 pełnomocnicy komitetów wyborczych mogli zgłaszać Okręgowej Komisji Wyborczej w Toruniu kandydatów na senatora do rejestracji. Okręgowa Komisja Wyborcza w Toruniu zarejestrowała 3 kandydatów.
3. Obwieszczenia o zarejestrowanych kandydatach na senatorów zostały podane do wiadomości wyborców przez rozplakatowanie.

III. Kampania wyborcza

Kampania wyborcza była zasadniczo spokojna. Jak wynika z informacji Okręgowej Komisji Wyborczej w Toruniu polegała przede wszystkim na wywieszaniu plakatów i ulotek agitacyjnych, a w wielu miejscach wręcz nie była widoczna. Niektóre komitety wyborcze prowadziły kampanię medialną w lokalnej telewizji oraz w serwisie internetowym YouTube.

IV. Przebieg głosowania oraz ustalenie wyników głosowania w obwodach

1. Lokale wyborcze zostały przygotowane zgodnie z ustawowymi wymaganiami. W dniu 17 lipca 2024 r. Komisarz Wyborczy we Włocławku I na wniosek Burmistrza Kikoła dokonał zmiany siedziby obwodowej komisji wyborczej z uwagi na fakt, iż dotychczasowa siedziba komisji w wyniku ulewnych deszczy została zalana i nie było możliwości przeprowadzenia tam głosowania. Wywieszane w nich były: obwieszczenia o obwodach głosowania i kandydatach na senatora, informacja o sposobie głosowania i warunkach ważności głosu. We wszystkich lokalach znajdowały się pomieszczenia lub miejsca za osłoną zapewniające zachowanie tajności głosowania. Przygotowania do otwarcia lokali wyborczych rozpoczęły się 21 lipca 2024 r. z reguły przed godziną 6.00. Obwodowe komisje wyborcze otrzymały spisy wyborców, osłony na spisy wyborców, karty do głosowania, formularze protokołów do głosowania i pieczęcie oraz niezbędne materiały biurowe. Komisje policzyły i ostemplowały karty do głosowania, sprawdziły i opieczętowały urnę wyborczą, wyłożyły spisy wyborców. Zgodnie

z wytycznymi Państwowej Komisji Wyborczej w przeddzień głosowania i w dniu głosowania Okręgowa Komisja Wyborcza w Toruniu pełniła dyżur w celu udzielania pomocy i informacji obwodowym komisjom wyborczym oraz wyborcom, a także załatwiania ewentualnych skarg. W dniu głosowania dyżury były również pełnione w urzędach gmin, głównie w działach ewidencji ludności dla udzielania obwodowym komisjom wyborczym informacji i wyjaśnień w przypadkach pominięcia wyborcy w spisie wyborców.

2. Lokale wyborcze były otwarte od godz. 7.00 do 21.00. W 9 odrębnych obwodach głosowania w uzgodnieniu z Okręgową Komisją Wyborczą w Toruniu głosowanie rozpoczęło się w późniejszych godzinach. Głosowanie przebiegało w zasadzie bez zakłóceń. W Gminie Chodecz w obwodzie głosowania nr 5 na 327 uprawnionych do głosowania oddano jedynie 1 głos. Podobnie w Gminie Kikół w obwodzie głosowania nr 12 na 196 uprawnionych do głosowania oddano również 1 głos.
3. Na podstawie informacji uzyskanych od Okręgowej Komisji Wyborczej w Toruniu można stwierdzić, że obwodowe komisje wyborcze dokonały ustalenia wyników głosowania i sporządziły protokoły głosowania poprawnie, bez błędów wymagających ponownego liczenia głosów i sporządzenia protokołów. W przypadku generowania się w systemie informatycznym zestawienia błędów, obwodowe komisje wyborcze usuwały je i przystępowały do ponownego sprawdzenia i sporządzenia prawidłowego protokołu głosowania w obwodzie.
4. Protokoły głosowania w obwodach sporządzone przez obwodowe komisje wyborcze były przekazywane Okręgowej Komisji Wyborczej w Toruniu. Ustalone przez komisje obwodowe wyniki głosowania były podawane do publicznej wiadomości przez ich wywieszenie w siedzibach komisji, w miejscach dostępnych dla wyborców, niezwłocznie po ich ustaleniu, lecz nie wcześniej niż po godz. 21.00.

Okręgowa Komisja Wyborcza w Toruniu na podstawie protokołów wyników głosowania ustaliła wyniki głosowania na kandydatów i sporządziła protokół wyników

głosowania w okręgu wyborczym. Protokół zostały niezwłocznie przekazany do Państwowej Komisji Wyborczej. Na podstawie protokołu otrzymanego od Okręgowej Komisji Wyborczej w Toruniu Państwowa Komisja Wyborcza, po stwierdzeniu prawidłowości ustalenia wyników głosowania i wyborów w okręgu wyborczym nr 13 ustalonych przez Okręgową Komisję Wyborczą, sporządziła w dniu 22 lipca 2024 r. obwieszczenie o wynikach wyborów uzupełniających do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 21 lipca 2024 r.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie posiadanych dokumentów i informacji o przebiegu głosowania i wyborów nie stwierdziła naruszeń, które w jej ocenie miały wpływ na wyniki wyborów.

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak

Zastępcy Przewodniczącego

Wojciech Sych

Konrad Składowski

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej

Paweł Gieras

Maciej Kliś

Arkadiusz Pikulik

Mirosław Suski